

Perspectiefnota 2024

Versie 1.7
Datum: 2 mei 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	4
Programma 1 Inwoner	5
Thema 1.1 Preventie	5
Thema 1.2 Onderwijs	7
Thema 1.3 Zorg en activering	8
Financiële consequenties programma 1 Inwoner	10
Programma 2 Leefomgeving	11
Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik	11
Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen	16
Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving	17
Financiële consequenties programma 2 Leefomgeving	19
Algemene dekkingsmiddelen en overhead	20
Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen	20
Thema 5.2 Overhead	22
Financiële consequenties Algemene dekkingsmiddelen en overhead	23
Financieel perspectief 2024-2027	24
Prognose meerjarenperspectief	24
Risico's	24
Onontkoombare financiële gevolgen	26
Autonome ontwikkelingen	27
Financiële gevolgen nieuwe beleidsvoornemens	28
Investeringsprognose (meerjarig)	29

De Perspectiefnota 2024 is een bijzondere perspectiefnota. Wij hebben onze beleidsvoornemens in beeld gebracht gekoppeld aan ons financiële perspectief voor de komende jaren. Dat beeld laat zien dat wij onvoldoende geld hebben om ons ambitieniveau te realiseren. Normaal gesproken zouden wij dan ook aan uw raad voorstellen doen om het tempo aan te passen of om ambities te schrappen of om te bezuinigen. Dat hebben wij nu niet gedaan. De reden zal duidelijk zijn. Nu de coalitie niet langer bestaat, zijn wij in afwachting van de uitkomsten van een nieuw formatietraject. Die uitkomsten moeten richting geven voor de keuzes die nodig zijn om een begroting 2024 te maken die gezond en in balans is.

Rode cijfers maar geen besluiten

In deze Perspectiefnota hebben wij dus in beeld gebracht wat het gaat kosten om beleid en uitvoering ongewijzigd voor te zetten. En daarbij hebben we alle onderwerpen die nog niet in de begroting stonden zoals bijvoorbeeld een MJOP Sport er in verwerkt. Wij vragen uw raad dus nadrukkelijk om hier op dit moment alleen maar kennis van te nemen. Dat al onze ambities zijn opgenomen, wil niet zeggen dat wij ook alles kunnen realiseren.

Uitvoeringsprogramma college

Wij hebben als basis voor deze Perspectiefnota het huidige Uitvoeringsprogramma van het college gebruikt. U heeft dit Uitvoeringsprogramma begin dit jaar van ons gekregen. Dat is onze leidraad totdat er een nieuwe coalitie is. Alleen daar waar de uitvoering niet of heel anders dan gepland verloopt, staan wij daarbij stil in deze Perspectiefnota. Ook zijn er nieuwe beleidsvoornemens opgenomen, al dan niet voortkomend uit autonome ontwikkelingen. De Perspectiefnota is immers geen voortgangsrapportage maar kijkt vooral vooruit naar 2024.

Ontwikkelingen op rijksniveau

Het is ook goed om te vermelden dat wij nog in afwachting zijn van de Meicirculaire. Daarnaast staan de ontwikkelingen op rijksniveau niet stil. In de voorbereiding op de begroting 2024 zullen wij waar mogelijk deze wijzigingen meenemen.

Advies aan raad om de informatie te gebruiken bij de vorming van een nieuwe coalitie

Voor nu heeft u het meest actuele beeld zowel qua beleid als qua financiën. Al ruim vóór het begrotingsjaar 2024 zullen wij keuzes moeten gaan maken om ervoor te zorgen dat wij een sluitende begroting hebben. Voor dit moment kunnen wij echter niet anders dan u informeren. Wij bieden u deze Perspectiefnota 2024 dan ook ter kennisgeving aan.

Het Uitvoeringsprogramma is de leidraad geweest voor de samenstelling van de Perspectiefnota 2024. Voor de hoofdstukindeling volgen wij de opzet die in de begroting is gehanteerd. Per hoofdstuk vindt u de belangrijkste ontwikkelingen op beleidsmatig gebied. Ieder hoofdstuk sluiten wij af met een financiële vertaling. Daar waar geen ontwikkelingen zijn, hebben wij dat hoofdstuk ook niet opgenomen. U treft in deze Perspectiefnota dan ook niet de hoofdstukken 3. Bedrijvigheid en 4. Dienstverlening aan.

Snel navigeren in het boekwerk

Nieuw is de voetnoot links onderaan iedere pagina met de tekst “Gemeente Goirle – Perspectiefnota 2024”. Achter deze voetnoot zit een hyperlink (koppeling) naar de inhoudsopgave. Daarop klikken brengt u meteen terug naar de inhoudsopgave waardoor u wat sneller kunt navigeren.

Thema 1.1 Preventie

1.1.1 Volksgezondheid

Uitvoeringsprogramma

Op grond van de visie Goirle glanst richten wij ons op positieve gezondheid.

Autonome ontwikkeling

Het basispakket van de GGD is geharmoniseerd zodanig dat alle inwoners in de regio Hart van Brabant dezelfde zorg kunnen ontvangen. Op 28 maart jl. stemde de raad in met het raadsvoorstel, inclusief de prognose van de inwonerbijdrage voor 2024.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2024 zorgt de GGD voor versterking van haar wettelijke taken met gericht op preventie en jeugd. Nieuw in het basispakket zijn onder andere projecten die nu ook al lopen, als Nu niet zwanger, Stevig ouderschap en Voorzorg en begeleiding naar voorschoolse educatie. Ook zet de GGD zich in voor een gezonde leefomgeving en brengt ze haar kennis daarvan in bij bijvoorbeeld de herziening van de Omgevingsvisie. Dat betekent dat de bijdrage aan de GGD hoger is dan in voorgaande jaren. Het betreft een structurele stijging van € 115.000.

1.1.2 SPUK GALA

Uitvoeringsprogramma

Vanuit de visie Goirle Glanst hebben we de ambitie de zelfredzaamheid van de inwoners te vergroten. Dat doen wij door in te zetten op een positieve gezondheid, normaliseren en preventief werken. We blijven sport en bewegen stimuleren op scholen, in wijken en bij sportclubs. We geven uitvoering aan de Cultuurnota en het uitvoeringsprogramma Goirle Glanst.

Autonome ontwikkelingen

Het ministerie van VWS bundelt per 2023 een aantal uitkeringen voor gemeenten gericht op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis in één specifieke integrale uitkering (SPUK). Deze uitkering hangt samen met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waarin het rijk, gemeenten en verzekeraars afspraken maken over hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. Het is deels een voortzetting van bestaande middelen, o.a. in de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het is nog niet helemaal duidelijk welke extra middelen er beschikbaar zijn.

Wat betekent dat voor 2024 ?

De gemeente heeft een aanvraag ingediend voor die middelen voor de periode 2023-2026. En de aanvraag is ook gehonoreerd. Daarvoor moeten de komende maanden plannen van aanpak worden ontwikkeld. Voor een deel is dit voortzetting van bestaande activiteiten (o.g.v. de huidige regelingen). Voor de extra financiële middelen zullen wij extra activiteiten ontwikkelen.

1.1.3 Sport

Uitvoeringsprogramma

We faciliteren sportverenigingen door beheer en onderhoud van onze sportaccommodaties.

Autonome ontwikkelingen

Zoals bekend hebben wij een concept-Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Sport. Vaststelling daarvan is in afwachting van een integrale afweging van de grote uitgaven die de komende jaren op ons afkomen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Omdat wij niet kunnen wachten met het uitvoeren van werkzaamheden, hebben wij in de begroting 2023 een budget opgenomen voor de jaarschijf 2023. Dit zijn de drie zaken van in totaal € 716.000 die naar voren gehaald zijn (Kunstgrasveld VOAB, vervanging handbalveld en ledverlichting VV Riel). Daarvan wordt ledverlichting VV Riel naar verwachting al in 2023 gerealiseerd. Als gevolg van bezettingsproblematiek en lange levertijd van materialen starten wij de voorbereiding van de andere twee in 2023 maar komt de uitvoering pas in 2024. Overeenkomstig de afspraak komen we voorafgaand met raadsvoorstellen.

In 2022 is de raad geïnformeerd over (noodzakelijke) majeure vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven de komende jaren. Deze cijfers zijn opnieuw doorgerekend.

Omdat wij de veiligheid van sporters voorop stellen, willen we het onderhoud wat strikt noodzakelijk is, toch uitvoeren. (Overigens hebben wij daarvoor ook een contractuele verplichting.) Deze majeure vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven voor de sport leiden tot de volgende lasten:

Bedragen x € 1.000

Investing	jaar	bedrag	jaarlijkse exploitatielasten			
	invest.	invest.	2024	2025	2026	2027
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	2024	2.146	56 N	112 N	112 N	112 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	2025	155		5 N	10 N	10 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	2026	155			5 N	10 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	2027	85				2 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW) - rente			27 N	54 N	55 N	55 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW) - ov.expl.lst.			893 N	727 N	444 N	230 N
Totaal		2.541	976 N	898 N	627 N	420 N

Thema 1.2 Onderwijs

1.2.1 Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs (IHP) incl. Mill Hill

Uitvoeringsprogramma

Wij voeren de wettelijke taken uit rond openbaar onderwijs zoals onder andere onderwijshuisvesting.

Autonome ontwikkelingen

Punt van zorg is de stijging van de rentelasten. Ten opzichte van 2022 zijn die gestegen met 1,1%.

Wat betekent dat voor 2024 ?

We zijn in 2023 en mogelijk ook in 2024 met het bestuur van OMO (Ons Middelbaar Onderwijs) in gesprek over een aantal vraagstukken. Het gaat over de vraag of er geheel of gedeeltelijke nieuwbouw komt dan wel dat de huidige gebouwen gerenoveerd kunnen worden. Verder zijn er een aantal locaties in beeld voor eventuele nieuwbouw. En tot slot spreken wij over de verdeling van de kosten tussen de gemeente en OMO. Wij zoeken naar mogelijkheden om binnen de normbedragen van de rijksoverheid zo sober en doelmatig mogelijk te ontwikkelen. Die normbedragen zijn er echter niet voor niets. Het zal niet mogelijk zijn om voor heel veel minder dan nu is geraamd, de huisvesting aan te pakken.

Een aantal basisscholen komt in aanmerking voor vervanging of uitbreiding o.a. als gevolg van de groei van ons dorp. Het IHP is in concept gereed maar wij hebben het nog niet aan uw raad aangeboden in afwachting van integrale afweging van de grote uitgaven die wij de komende jaren moeten doen. Wij verwachten dat uw raad het IHP in 2023 vaststelt of uiterlijk in 2024.

Het IHP Primair en Voortgezet onderwijs is onderdeel van de majeure vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven waarover de raad in oktober 2022 is geïnformeerd.

De daarmee gemoeide bedragen zijn:

Bedragen x € 1.000

Investering	jaar	bedrag	jaarlijkse exploitatielasten			
	invest.	invest.	2024	2025	2026	2027
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	2024	4.457	45 N	89 N	89 N	89 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	2025	40.477		405 N	810 N	810 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	2026	1.242			12 N	25 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	2027	11.180				112 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs - rente			56 N	616 N	1.125 N	1.428 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs - ov.expl.lst.			117 N	1.053 N		
Totaal		57.357	217 N	2.164 N	2.037 N	2.464 N

1.2.2 Taalonderwijs

Uitvoeringsprogramma

We zien goed onderwijs als fundament voor een goede start en toekomst voor ieder kind.

Autonome ontwikkelingen

Door de groei van het aantal statushouders en de verdubbeling van onze taakstelling neemt ook het aantal kinderen dat behoefte heeft aan taalonderwijs toe.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Het is in eerste instantie aan de schoolbesturen om te zorgen voor onderwijs voor nieuwkomers. Als gemeente pakken wij daar waar mogelijk onze rol. We zullen waarschijnlijk extra kosten gaan maken voor uitvoering Leerplichtwet, Aandacht voor basiskracht en Sociaal Maatschappelijk Werk. Op dit moment zijn de financiële consequenties daarvan nog onduidelijk. Zo nodig zullen wij hiervoor bij de begroting 2024 een voorstel doen.

Thema 1.3 Zorg en activering

1.3.1 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Uitvoeringsprogramma

Ruim 1100 inwoners maken gebruik van WMO-begeleiding of hulp bij het huishouden

Autonome ontwikkelingen

De kosten van hulp bij het huishouden gaan omlaag als gevolg van nieuw beleid. Daarnaast is er een tekort aan hulpen waardoor niet alle geïndiceerde uren (direct) geleverd kunnen worden. Dat zorgt niet voor kostenverlaging, maar wel voor vertraging in de uitgaven.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Het is nog wat te vroeg in het jaar om al precies te kunnen zeggen wat de werkelijke uitgaven worden. Wij stellen daarom voor om in de begroting 2024 het budget nog niet te verlagen. We hebben het budget sinds 2021 al met € 400.000 verlaagd. Op dit moment hebben veel klanten nog een overgangstermijn vanuit hun vorige beschikking. Als die overgangstermijnen aflopen gaat het aantal geleverde uren omlaag en daarmee ook de uitgaven. Het aantal nieuwe aanvragen zal naar verwachting niet snel minder worden. Als in 2025 weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt ingevoerd kan dit wellicht enig effect hebben op de instroom, al moeten we daar ook weer niet te veel van verwachten. Bij de begroting 2025 beoordelen wij dit opnieuw.

1.3.2 Uitvoering Jeugdwet /Hervormingsagenda Jeugd

Uitvoeringsprogramma

Meer dan 400 jeugdigen krijgen ondersteuning vanuit de Jeugdwet.

Autonome ontwikkelingen

In het kader van het Bestuursakkoord van het huidige kabinet zou er een efficiency-voordeel kunnen worden bereikt in de kosten van de jeugdzorg. Verdere onderhandelingen tussen Rijk en VNG/gemeenten over de tekorten op de kosten van de jeugdzorg, gericht op een structureel houdbaarder jeugd(zorg)stelsel hebben geleid tot een structurele verhoging van de algemene uitkering.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Vooralsnog gaan we verder conform de Uitvoeringsagenda van Goirle glanst. Het ingeboekte efficiency-voordeel is tot op heden nog niet vertaald naar een bezuinigingstaakstelling op de uitgaven. De verhoging van de algemene uitkering, die uit de onderhandelingen is voorgekomen, brengen wij ten gunste van deze taakstelling.

E.e.a. leidt tot de volgende financiële gevolgen:

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Stelpost bezuiniging jeugdzorg		-481	-481	-369
Extra bestedingsruimte		182	188	
Per saldo op te nemen taakstelling		-299	-293	-369

We informeren de raad zodra meer bekend is over de consequenties voor Goirle.

1.3.3 Regiovervoer

Uitvoeringsprogramma

We ondersteunen onze inwoners die dat nodig hebben, in hun dagelijks leven. Vervoer is een belangrijke voorwaarde om deel te nemen aan de maatschappij.

Autonome ontwikkelingen

Regiovervoer lange termijn: er is een nieuwe visie opgesteld voor 2023-2027. Deze is de basis voor de nieuwe aanbesteding. Regiovervoer korte termijn: het vervoer is na corona weer bijna terug (90-95%) op het niveau van 2019.

Wat betekent dat voor 2024 ?

De regio Hart van Brabant bereidt de nieuwe aanbesteding voor in 2024-2025. Zij houdt rekening met de ontwikkeling in het OV (Gedeelde Mobiliteit) die vanaf 2027 wordt ingevoerd in deze regio. Het is nog niet te zeggen hoe dat in financiële zin gaat uitwerken. De doelstelling blijft in ieder geval om toe te werken naar minder en efficiënter doelgroepenvervoer.

1.3.4 Inburgering

Uitvoeringsprogramma

Voor 2024 verwachten wij minimaal 60 inburgeraars. Wij hebben in het Uitvoeringsprogramma staan dat wij hen op basis van het Plan Inburgering en Participatie (PIP) helpen om zo snel mogelijk deel te kunnen nemen aan onze samenleving.

Autonome ontwikkelingen

De taakstelling voor de huisvesting van statushouders is dit jaar meer dan verdubbeld. Dat betekent dat wij een groter aantal inburgeraars moeten gaan begeleiden. Voor een deel van de daarmee samenhangende kosten ontvangen we compensatie van het Rijk.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Wij willen er voor gaan dat alle inburgeraars zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan onze maatschappij. Het ziet er naar uit dat de asielstroom voorlopig nog niet opdroogt. Daarom hebben wij structureel een budget van € 70.000 nodig om de ondersteuning voor die grotere groep te kunnen bieden.

1.3.5 Regionale inkoop

Uitvoeringsprogramma

We werken nauw samen met onze partners binnen de regio onder andere op het gebied van inkoop.

Autonome ontwikkelingen

Wij verwachten dat wij door de nieuwe vorm van aanbesteden kunnen besparen op de maatwerkzorg op het gebied van jeugd en Wmo. De omslag heeft wel tijd nodig. Mogelijk nemen de kosten toe voor taken die de regio uitvoert.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Wij zullen u bij de begroting 2024 informeren over de besparing die wij na 2024 kunnen gaan realiseren.

Financiële consequenties programma 1 Inwoner

Bedragen x € 1.000

Programma - Thema - Soort - Omschrijving	I/S	investering		2024	2025	2026	2027
		jaar	bedrag				
Inwoner			59.897	1.378 N	2.948 N	3.078 N	2.700 N
1.1 Preventie			2.541	1.091 N	1.013 N	742 N	535 N
B: Beleidsvoornemens			2.541	976 N	898 N	627 N	420 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	S	2024	2.146	56 N	112 N	112 N	112 N
		2025	155		5 N	10 N	10 N
		2026	155			5 N	10 N
		2027	85				2 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW) - rente	S			27 N	54 N	55 N	55 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW) - ov.expl.lst.	S			893 N	727 N	444 N	230 N
C. Onontkoombaar				115 N	115 N	115 N	115 N
Harmonisatie GGD-pakket	S			115 N	115 N	115 N	115 N
1.2 Onderwijs			57.357	217 N	2.164 N	2.559 N	2.464 N
A: Autonome ontwikkelingen			57.357	217 N	2.164 N	2.559 N	2.464 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	S	2024	4.457	45 N	89 N	89 N	89 N
		2025	40.477		405 N	810 N	810 N
		2026	1.242			12 N	25 N
		2027	11.180				112 N
Huisvesting onderwijs, afwaardering MillHill	I					523 N	
IHP Primair en Voortgezet onderwijs - rente	S			56 N	616 N	1.125 N	1.428 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs - ov.expl.lst.	S			117 N	1.053 N		
1.3 Zorg en Activering				70 N	229 V	223 V	299 V
A: Autonome ontwikkelingen				70 N	229 V	223 V	299 V
Intensivering inburgering	S			70 N	70 N	70 N	70 N
stelpost bezuinigingstaakstelling jeugdzorg	S				299 V	293 V	369 V
Totaal			59.897	1.378 N	2.948 N	3.078 N	2.700 N

Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik

2.1.1 Wonen

2.1.1.1 Barbara Benzpark

Uitvoeringsprogramma

In het Uitvoeringsprogramma staat dat wij in 2023 een voorstel aan de raad voorleggen voor versnelling van de woningbouw op deze locatie. Gelet op de nauwe samenhang met de geluidswal langs de A58 kunnen wij dit op z'n vroegst na de zomer van 2023 aan uw raad presenteren. De planning in het Uitvoeringsprogramma zal daardoor iets uitlopen. Wij voorzien besluitvorming over de uitgangspunten van de ontwikkeling in 2024.

Autonome ontwikkeling

Het stikstofbesluit van de provincie speelt hier mogelijk een rol. Het is nu nog te vroeg om te zeggen wat dat voor deze locatie gaat betekenen. Bij al onze projecten hebben wij ermee te maken dat per 1 januari 2024 de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging van kracht zijn. Wij kunnen niet uitsluitend dat door de nieuwe werkvormen in beide wetten er enige vertraging ontstaat.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Zodra er een besluit ligt over de uitgangspunten, zullen wij met een afwegingsnotitie komen over de verkaveling van Barbara Benzpark.

2.1.1.2 Nieuwbouw diverse locaties Riel

Uitvoeringsprogramma

We willen bereiken dat in Riel-Noord, Riel-Zuid en in de Spaansehoek nieuwe woningen komen. Als basis hiervoor moet, als uitwerking van de Omgevingsvisie en de Woondeal, een visie gemaakt worden op de ontwikkeling van de potentiële woningbouwlocaties rondom Riel.

Autonome ontwikkeling

Ook hier geldt dat het stikstofbesluit van de provincie een rol speelt. Bij het opstellen van de visie "Wonen rondom Riel" houden we hier rekening mee.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Wij maken al in 2023 een start met het opstellen van een projectopdracht en de gebiedsvisie "Wonen rondom Riel". Op grond daarvan kunnen wij een kostenraming maken voor dit project. We starten in 2024 met de wettelijk verplichte onderzoeken op het gebied van bodem, verkeer, water, stikstof en geluid. Daarvoor is een budget van € 100.000 nodig.

2.1.1.3 Woondeal

Uitvoeringsprogramma

We willen duurzame woningbouw voor uiteenlopende doelgroepen versnellen.

Autonome ontwikkelingen

In 2023 sloten we de Woondeal. Op grond daarvan mogen wij tot en met 2026 nog meer woningen bouwen dan dat wij al in onze programmering hebben staan. De locaties sportpark Van den Wildenberg, de centrumlocaties en de locaties rondom Riel zijn daarvoor de eerst aangewezen gebieden.

Wat betekent dat voor 2024 ?

We gaan verder met de bovengenoemde locaties. De gebieden Zuidrand Van Besouw en Land van Anna zijn al in ontwikkeling of procedure. Alleen voor de locatie van het zwembad staat in het Uitvoeringsprogramma dat wij in 2024 eerst gaan onderzoeken of er behoefte is aan het voortbestaan van een zwembad in Goirle.

2.1.1.4 Flexwonen

Uitvoeringsprogramma

Wij analyseren mogelijke locaties die geschikt zijn voor flexwonen zodat wij duurzame woningbouw voor uiteenlopende doelgroepen kunnen versnellen.

Autonome ontwikkelingen

Onze taakstelling voor de opvang van statushouders is verdubbeld. Wij nemen deel aan de regionale taskforce flexwonen om efficiënter gezamenlijk te kunnen werken. Voor Goirle onderzoeken wij de mogelijkheid om 25 – 50 flexwoningen te realiseren.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Flexwoningen mogen maximaal 10-15 jaar staan. Daardoor zijn ze minder rendabel voor woningcorporaties en private partijen. We hebben middelen aangevraagd bij de provincie om dit verder te onderzoeken en uit te werken. Wanneer wij die ontvangen, kunnen wij in overleg met Leijstroomen gaan en dan zullen wij zo snel mogelijk hiermee aan de slag gaan.

2.1.1.5 Omgevingswet

Uitvoeringsprogramma

We gaan verder met de implementatie van de Omgevingswet. Herijking van de Omgevingsvisie staat gepland in 2024 en opstellen van het Omgevingsplan in 2025.

Autonome ontwikkelingen

De Omgevingswet is nog niet van kracht.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Wij beginnen in 2023 al met een plan van aanpak voor het opstellen van het Omgevingsplan omdat hierin veel tijd gaat zitten. Ons streven is om het in 2024 op te stellen. Waarschijnlijk leggen wij het in 2025 ter besluitvorming voor aan de raad. Voor de herijking van de Omgevingsvisie hebben wij waarschijnlijk in 2024 geen capaciteit. Op grond van het plan van aanpak vragen we de raad zo nodig om extra budget hiervoor.

2.1.2 Openbare ruimte

2.1.2.1 Integraal Maatschappelijk Beheer Kader (IMBK)

Uitvoeringsprogramma

We waarborgen de kwaliteit van de openbare ruimte op basis van beleid en meerjarenonderhoudsprogramma's.

Autonome ontwikkelingen

De prijzen van grondstoffen zijn enorm gestegen. Datzelfde geldt voor de personele lasten. Goed opgeleid personeel is schaars en dat heeft een effect op de prijzen. Wanneer wij de budgetten daar niet op aanpassen, gaat dat ten koste van de kwaliteit die wij kunnen leveren.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2023 leggen wij het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK voorheen IBOR) voor aan de raad. Daarin geeft de raad ons kaders mee voor het beheer van de openbare ruimte. Wat doen wij zelf en wat laten wij aan onze inwoners over. Wanneer de raad daar in juli 2023 een besluit opneemt, kunnen wij de middelen nog meenemen in de begroting 2024.

2.1.2.2 Speelvoorzieningen

Uitvoeringsprogramma

Wij willen spelen in de openbare ruimte laten aansluiten bij de doelstellingen van Goirle Glanst. Daarbij ligt de focus op inclusie en natuurlijk spelen.

Autonome ontwikkelingen

Geen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2023 beginnen we met het opstellen van speelvoorzieningenbeleid dat we voorzien van een meerjarenonderhoudsplan.

In 2022 is de raad geïnformeerd over (noodzakelijke) vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven de komende jaren. Onderdeel daarvan is de investering in speelplaatsen, met de volgende kapitaallasten:

Bedragen x € 1.000

Investering	jaar	bedrag	jaarlijkse exploitatielasten			
	invest.	invest.	2024	2025	2026	2027
Speeltuinen	2023	60	6 N	6 N	6 N	6 N
Speeltuinen	2024	61	3 N	6 N	6 N	6 N
Speeltuinen	2025	63		3 N	6 N	6 N
Speeltuinen	2026	64			3 N	6 N
Speeltuinen - rente			2 N	4 N	5 N	4 N
Totaal		248	11 N	19 N	26 N	29 N

Voor 2024 hebben we nog voldoende middelen in de begroting om in onderhoud en vervanging te kunnen voorzien.

2.1.2.3 Openbaar Groen

Uitvoeringsprogramma

We waarborgen de kwaliteit van de openbare ruimte op basis van beleid en meerjarenonderhoudsprogramma's.

Autonome ontwikkelingen

Geen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2022 is de raad geïnformeerd over (noodzakelijke) majeure vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven de komende jaren. Onderdeel daarvan zijn investeringen in het openbaar groen, met de volgende bedragen:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving investeringskrediet	investeringskrediet		jaarlijkse exploitatielasten			
	jaar	bedrag	2024	2025	2026	2027
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	2023	377	25 N	25 N	25 N	25 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	2024	384	13 N	26 N	26 N	26 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	2025	392		13 N	26 N	26 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	2026	400			13 N	27 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering rente			14 N	23 N	31 N	23 N
Totaal		1.553	52 N	86 N	121 N	126 N

2.1.2.4 Openbare verlichting

Uitvoeringsprogramma

We waarborgen de kwaliteit van de openbare ruimte o.a. op het gebied van openbare verlichting.

Autonome ontwikkelingen

Geen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2022 is de raad geïnformeerd over (noodzakelijke) vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven de komende jaren. Onderdeel daarvan zijn investeringen in de openbare verlichting, met de volgende lasten:

Bedragen x € 1.000

Investering	jaar	bedrag	jaarlijkse exploitatielasten			
	invest.	invest.	2024	2025	2026	2027
Openbare verlichting	2024	100	2 N	4 N	4 N	9 N
Openbare verlichting - rente			1 N	2 N	2 N	2 N
Totaal		100	3 N	6 N	6 N	11 N

2.1.2.5 Geluidswal A 58

Uitvoeringsprogramma

Conform de planning in het Uitvoeringsprogramma geven we de raad voor de zomer 2023 een terugkoppeling van het geluidswalonderzoek, inclusief een advies over al dan niet doorgaan met dit project.

Autonome ontwikkelingen

Recent heeft provincie Noord-Brabant nieuwe maatregelen genomen om stikstof terug te dringen. De geluidswal is een bouwwerk langs de snelweg gelegen binnen de straal van de Regte Heide waar de provincie een vergunningenstop voor heeft afgekondigd. Daarnaast komt de geluidswal deels te liggen op grondgebied van Rijkswaterstaat. Ook hebben we te maken met een bestemmingsplan van de gemeente Tilburg want de geluidswal komt ook deels binnen de gemeentegrenzen van Tilburg. Overleg met deze instanties en hen bewegen tot meewerken kan voor vertraging zorgen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In de begroting 2024 nemen we, op grond van het raadsbesluit, zo nodig middelen op voor het opstellen van een programma van eisen. Indien de raad instemt met dit project is een voorbereidingskrediet van € 750.000 voor de komende drie jaar nodig. De bestemmingsreserve “Geluidwerende voorziening A58” die bij de vaststelling van de begroting 2023 op basis van een amendement is ingesteld, kan gebruikt worden als dekking voor het voorbereidingskrediet.

2.1.3 Verkeer en vervoer

2.1.3.1 Snelfietsroute Tilburg-Goirle-Hilvarenbeek

Uitvoeringsprogramma

We onderzoeken de haalbaarheid van een snelfietsroute Tilburg-Goirle-Hilvarenbeek.

Autonome ontwikkelingen

Bij dit project zijn naast de gemeente Goirle, ook de gemeentes Tilburg en Hilvarenbeek en de provincie Noord-Brabant betrokken. Eind 2023 nemen wij gezamenlijk een besluit over de verdeelsleutel van de kosten.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2024 werken we het tracé uit. Wij hebben daarvoor een voorbereidingskrediet van € 75.000 nodig. De omvang van het totale uitvoeringsbudget wordt tijdens de voorbereiding inzichtelijk en kunnen we waarschijnlijk verwerken in de Perspectiefnota 2025.

2.1.3.2 Ecologische verbindingszone en Verbreding Bels Lijntje

Uitvoeringsprogramma

Wij willen het Bels Lijntje verbreden in combinatie met toerisme en de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone.

Autonome ontwikkelingen

Voor het Bels Lijntje loopt een vooronderzoek om te beoordelen op welke wijze de verbreding plaats kan vinden.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In het Uitvoeringsprogramma is verbreding van het fietspad pas voorzien in 2026. Afhankelijk van de besluitvorming over de Europese subsidie en afhankelijk van onze financiële mogelijkheden halen wij dit naar voren. De omvang van het noodzakelijke uitvoeringsbudget wordt tijdens de voorbereiding inzichtelijk en kunnen we waarschijnlijk verwerken in de Perspectiefnota 2025.

2.1.3.3 Doorstroming op het wegennet

Uitvoeringsprogramma

In 2023 onderzoeken wij de verbetering van de verkeerscirculatie in Goirle.

Autonome ontwikkelingen

Geen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

We verwachten dat we op basis van het onderzoek diverse locaties moeten verbeteren. Dat zal gedurende een periode van minimaal 10 jaar vooral in de hoofdwegenstructuur met flinke investeringen gepaard gaan. In 2024 maken wij een planning (wat, wanneer en welke kosten daarmee naar verwacht gemoeid zijn).

Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen

2.2.1 Klimaat

2.2.1.1 Transitievisie Warmte

Uitvoeringsprogramma

We voeren de transitievisie Warmte uit.

Autonome ontwikkelingen

Als gevolg van vacatures en ziekte loopt de uitvoering van de transitievisie Warmte vertraging op.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Wij gaan in 2024 aan de slag met de communicatieaanpak, technische onderzoeken voor de realisatie van duurzame warmtenetten en een wijkgerichte aanpak. Het Rijk heeft ons in 2019 geormerkte middelen beschikbaar gesteld. Hiervan is nog een bedrag van € 165.000 over en overeenkomstig het besluit van de raad in het kader van de vaststelling van de Transitievisie Warmte willen wij dat hiervoor willen inzetten.

2.2.1.2 Ambities klimaat, energie en grondstoffen

Uitvoeringsprogramma

Wij willen onze regionale en lokale ambities op het gebied van klimaat, energie en grondstoffen verder helpen. Daarvoor gaan we onder andere het Milieubeleidsplan actualiseren. Deze moet ons een basis bieden om bestuurlijk richting te geven en om ambtelijk beter te kunnen plannen.

Autonome ontwikkelingen

Het Rijk heeft een nieuw SPUK-regeling in het leven geroepen voor energie en klimaat. Wij doen daar een beroep op zowel voor lokale inzet als voor inzet in regionaal verband. De subsidieregeling is uitsluitend bedoeld om extra personele capaciteit in te zetten zodat gemeentes de vele nieuwe taken op dit gebied kunnen oppakken. Het gaat om een tijdelijke subsidieregeling. Het Rijk verwacht van ons dat wij op termijn zelf structureel extra ambtelijke capaciteit inzetten.

Verder heeft het Rijk het Nationaal Isolatieprogramma in het leven geroepen. Wij gaan daar een beroep op doen, zodat wij in staat zijn om onze inwoners financieel te ondersteunen bij de isolatie van hun woning.

Door de komst van de Omgevingswet is de REKS een programma onder de Omgevingswet geworden. Bij nieuwe ambities of ruimteclaims is dit programma MER-plichtig. Daarom maken wij vanaf nu iedere twee jaar een voortgangsrapportage. Alleen als ambities of ruimteclaims wijzigen, zullen wij de REKS herijken. Deze opgave ligt op de regiotafel.

Wat bekend dat voor 2024 ?

In het formatieplan verhogen we de structurele formatie voor energie en klimaat zodat wij de grote hoeveelheid werk om de Transitievisie Warmte uit te voeren, voortvarend kunnen oppakken. In eerste instantie financieren we dit met behulp van de SPUK-regeling. Daarna komt deze formatie ten laste van de algemene dekkingsmiddelen. We hebben het actualiseren van het Milieubeleidsplan gepland in 2023. Als gevolg van personeelsgebrek schuiven wij dit door naar 2024. Wij zullen dan een externe bureau opdracht geven om een nieuw Milieubeleidsplan te maken.

2.2.1.3 Lokale energie coöperatie

Uitvoeringsprogramma

We werken samen met onze lokale energie coöperatie op het gebied van duurzame initiatieven, energiecoaches, participatie en het energieloket.

Autonome ontwikkelingen

De energie coöperatie krijgt tot nu zowel van de provincie als van ons budget voor haar activiteiten. De provincie heeft haar subsidie beëindigd.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In de REKS hebben wij de afspraak opgenomen om samen te werken met onze lokale energie coöperatie. Zij voeren voor ons een aantal taken uit omdat wij verwachten dat zij meer kunnen betekenen voor onze inwoners. Met name voor ons Energieloket spelen zij een belangrijke rol. Om deze samenwerking voort te zetten is een bedrag van € 30.000 nodig. Verder gaan wij op projectbasis afspraken maken over de concrete resultaten die wij samen willen bereiken.

2.2.2 Natuur

2.2.2.1 Regionaal natuurbod

Uitvoeringsprogramma

Wij werken aan de realisatie van het regionaal natuurbod.

Autonome ontwikkelingen

Geen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2023 maken we een plan van aanpak maken voor de inrichting van de ecologische verbindingzone Hultensche Lei. Op grond van het plan van aanpak weten we wat dat gaat kosten. Het is een wettelijke verplichting om hieraan mee te werken.

Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving

2.3.1 Veiligheidsregio

Uitvoeringsprogramma

We zijn goed voorbereid op rampen en crises. In zowel de voorbereiding op, als tijdens een ramp of crisis, werken we op districtelijk en regionaal niveau samen met de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) en de 23 regiogemeenten.

Autonome ontwikkelingen

De bijdrage aan de Veiligheidsregio is vooral vanwege nieuwe cao-ontwikkelingen meer gestegen dan waarmee op basis van de reguliere indexering rekening werd gehouden.

Wat betekent dat voor 2024 ?

De volgende budgetverhogingen zijn noodzakelijk:

	2024	2025	2026	2027
In concept-begroting 2024 VRMWB	1.286.114	1.336.650	1.378.966	1.420.281
in begroting 2023 Goirle	1.254.023	1.281.353	1.317.177	1.317.177
tekort	32.091	55.297	61.789	103.104

2.3.2 Ondernijnde criminaliteit

Uitvoeringsprogramma

We pakken ondernijnde criminaliteit bij de wortel aan. Ook werken we aan het vergoten van de weerbaarheid van bestuurders, ambtenaren, inwoners en ondernemers.

Autonome ontwikkelingen

In de samenwerking met Hilvarenbeek en Oisterwijk hebben wij onderzocht hoe wij specifieke expertise ten behoeve van de uitvoering van de wet Bibob kunnen versterken. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument en onmisbaar in de strijd tegen ondernijnde criminaliteit. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kunnen we een aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Dit doen wij door het uitvoeren van een Bibob onderzoek. Zo voorkomen we dat we (onbedoeld) criminele activiteiten faciliteren en wordt bovendien de concurrentiepositie van goedwillende inwoners en ondernemers beschermd. Door een gezamenlijke aanpak is het mogelijk om dit werk dat nu als neventaak door een medewerker erbij wordt gedaan, een volwaardige plek te geven.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Wij gaan gezamenlijk met Hilvarenbeek en Oisterwijk een medewerker Bibob aanstellen. Daarvoor is per gemeente een bedrag nodig van ruim € 30.000. We verwachten dat de drie gemeentes samen in 2024 zo'n 60 Bibob-onderzoeken zullen uitvoeren. Hiermee voldoen we aan de Brabantse Norm Weerbare Overheid, wat als ambitie is opgenomen in het recent door de raad vastgestelde Integraal Veiligheidsbeleid GHO gemeenten 2023-2026.

Financiële consequenties programma 2 Leefomgeving

Bedragen x € 1.000

Programma - Thema - Soort - Omschrijving	I/S	investering		2024	2025	2026	2027
		jaar	bedrag				
2 leefbaarheid			4.030	291 N	185 N	233 N	324 N
2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik			2.651	199 N	70 N	112 N	159 N
A: Autonome ontwikkelingen			248	4 N	11 N	19 N	26 N
Speeltuinen	S	2024	60	3 N	6 N	6 N	6 N
		2025	61		3 N	6 N	6 N
		2026	63			3 N	6 N
		2027	64				3 N
Speeltuinen - rente	S			1 N	2 N	4 N	5 N
B: Beleidsvoornemens			2.403	196 N	58 N	93 N	132 N
Visie ontwikkellocaties Riel	I			100 N			
Onderzoek snelfietsroute Tilburg-Goirle-Hilvarenbeek	I			75 N			
Verbreding Bels lijntje	S	2026					
Openbare verlichting	S	2024	100	2 N	4 N	4 N	9 N
Openbare verlichting - rente	S			1 N	2 N	2 N	2 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	S	2024	377	13 N	25 N	25 N	25 N
		2025	384		13 N	26 N	26 N
		2026	392			13 N	26 N
		2027	400				13 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering - rente	S			5 N	14 N	23 N	31 N
Vorbereiding Geluidwerende voorziening A58	S	2024	750	8 N	15 N	15 N	15 N
Vorbereiding Geluidwerende voorziening A58 - rente	S			13 N	26 N	25 N	25 N
Vorbereiding Geluidwerende voorz. A58 - dekking reserve	S			21 V	41 V	40 V	40 V
2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen			1.379	30 N	30 N	30 N	33 N
A: Autonome ontwikkelingen			1.379				3 N
Gemeentelijke plan water en riolering	S	2027	1.379				15 N
							12 V
B: Beleidsvoornemens				30 N	30 N	30 N	30 N
Bijdrage Energiecoöp. Duurzaam Riel Goirle	S			30 N	30 N	30 N	30 N
2.3 Zorg voor veilige leefomgeving				62 N	85 N	92 N	133 N
B: Beleidsvoornemens				30 N	30 N	30 N	30 N
Ondermijnende criminaliteit (onderzoeken wet BIBOB)	S			30 N	30 N	30 N	30 N
C. Onontkoombaar				32 N	55 N	62 N	103 N
Bijdrage Veiligheidsregio MWB	S			32 N	55 N	62 N	103 N
Totaal			4.030	291 N	185 N	233 N	324 N

Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen

5.1.1 Structurele inkomsten en uitgaven

Uitvoeringsagenda

Structurele uitgaven die onze (toekomstige) structurele inkomsten niet overstijgen. Zo laag mogelijke gemeentelijke woonlasten voor onze inwoners en efficiënte, effectieve en innovatieve besteding van gemeenschapsgeld.

Autonome ontwikkeling

In de voorliggende Perspectiefnota zijn, vanwege het ontbreken van een coalitie, nog geen keuzes gemaakt of richting bepaald. De meerjarenprognose laat echter duidelijk zien dat alles (blijven/willen) doen geen optie is. Niet in de laatste plaats, omdat er ook op financieel gebied nog een aantal ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op ons toekomstperspectief. We noemen er hier een aantal:

Renteontwikkeling

De rentemarkt is volop in ontwikkeling. Na jaren rond het nulpunt geschommeld te hebben zit de rente voor langlopende geldleningen inmiddels flink in de lift.

In mei 2022 was de rente voor langlopende geldleningen al 2,2%. Eind maart 2023 was die rente verder doorgestegen naar 3,3%. Kortom een stijging van 1,1% in ruim 11 maanden. Op dit punt de toekomst voorspellen is moeilijk. Voor de perspectiefnota gaan we voor nieuwe investeringen uit van een rentepercentage van 3,5 %.

Algemene uitkering gemeentefonds

In deze Perspectiefnota 2024 zijn de netto gevolgen van de Septembercirculaire 2022 en de Decembercirculaire 2022 verwerkt. De Meicirculaire 2023 vormt de basis voor de begroting 2024. Zodra de gevolgen van de Meicirculaire 2023 doorerekend zijn, informeren we de raad.

Inmiddels is meer duidelijkheid gekomen over de uitwerking van de ‘Hervormingsagenda Jeugd’ binnen de algemene uitkering. Op grond daarvan wordt de daarin opgenomen taakstelling op de lasten voor de jeugdzorg ook daadwerkelijk naar het programma overgebracht, onder gelijktijdige verrekening van de op grond van diezelfde agenda verkregen extra bestedingsruimte in de jaren 2025 en 2026. Dat leidt tot de volgende mutaties in de algemene uitkering:

<i>Bedragen x € 1000</i>	2024	2025	2026	2027
Opnemen bezuinigingstaakstelling jeugdzorg in programmalasten	-100	-500	-500	-400
Budgettair effect compensatie jeugdzorg 2023-2025				
Volgens septembercirculaire 2022	1.218	730	353	216
Bijstelling akkoord 18 april 2023	1.400	919	353	216
Voordelig verschil	182	189		
Totaal	82	-311	-500	-500

Daarnaast blijven we met belangstellingen een aantal landelijke ontwikkelingen volgen welke een

risico vormen voor onze toekomstige inkomsten. Denk daarbij aan, de herverdeling van het gemeentefonds, de opschalingskorting en de nieuwe financieringsystematiek Rijk-gemeenten (inclusief het belastingstelsel).

CAO

De gevolgen voor de nieuwe CAO zijn niet in de Perspectiefnota opgenomen. Dit omdat de compensatie hiervoor die we in de Meicirculaire 2023 verwachten nog niet bekend is.

Wat betekent dat voor 2024 ?

Met deze Perspectiefnota laten we u een reëel vooruitzicht zien op hogere uitgaven, terwijl er geen zicht is op dekking daarvan. De Provincie Noord-Brabant adviseert daarover in haar begrotingscirculaire van 14 april jl. aan gemeenten om ‘...behoedzaam om te gaan met besluiten die leiden tot meerjarige structurele lasten waar nog geen reële dekking tegenover staat’. Het betekent dat de urgentie voor keuzes en richting het komende jaar nijpender wordt, indien we de structurele inkomsten en uitgaven in evenwicht willen houden.

5.1.2 Vervangingsinvesteringen o.a. in gemeentelijke gebouwen

Uitvoeringsprogramma

We versterken inzicht in en grip op onze uitgaven.

Autonome ontwikkelingen

Jaarlijks brengen we in beeld welke van onze bezittingen in aanmerking (moeten) komen voor vervanging. Daardoor versterken we het zicht op onze toekomstige uitgaven. Door financieel rekening te houden met vervanging werken we aan een realistisch perspectief.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2022 is de raad geïnformeerd over (noodzakelijke) majeure vervangingsinvesteringen en onderhoudsuitgaven de komende jaren. Inventarisatie over nut en acute noodzaak vindt plaats in aanloop naar de begrotingsopstelling. Vervanging vindt alleen plaats indien het ook noodzakelijk en zinvol is om in 2024 uit te voeren.

Bedragen x € 1.000

Investering	jaar invest.	bedrag invest.	bedrag jaarlijkse exploitatielasten			
			2024	2025	2026	2027
Openbare bibliotheek, inrichting	2024	250	8 N	17 N	17 N	17 N
Gemeentehuis - telefonie	2024	80	4 N	8 N	8 N	8 N
Gemeentehuis - software	2024	120	12 N	24 N	24 N	24 N
Gemeentehuis, installaties	2024	50	5 N	5 N	5 N	5 N
Cultureel centrum	2024	3.483	97 N	193 N	193 N	193 N
Cultureel centrum - rente			44 N	85 N	80 N	73 N
Gemeentehuis, installaties - rente			1 N	1 N	1 N	1 N
Openbare bibliotheek, inrichting - rente			3 N	6 N	6 N	5 N
Gemeentehuis - telefonie - rente			1 N	2 N	2 N	1 N
Gemeentehuis - software - rente			2 N	3 N	2 N	1 N
Totaal		3.983	176 N	343 N	337 N	327 N

Thema 5.2 Overhead

5.2.1 Formatie

Uitvoeringsprogramma

Voldoende en geschikt personeel om onze taken uit te voeren

Autonome ontwikkelingen

De krapte op de arbeidsmarkt is nog niet voorbij. Tegelijkertijd nemen onze taken nog steeds toe. Op het gebied van de energietransitie, op het gebied van de groeiende opvang van statushouders enz. krijgen wij meer werk.

Wat betekent dat voor 2024 ?

In 2022 stelde het college het formatieplan 2023 vast, waarin een aanvullende formatie-behoefte was opgenomen van 21 fte. Dit kwam door een toename van taken en ambities van de afgelopen jaren, het uitblijven van keuzes, een toename in werkdruk, organisatieontwikkeling en een niet langer houdbare taakstelling op de bedrijfsvoering. In de begroting 2023 kregen wij voor de helft van die benodigde formatie-uitbreiding tijdelijk voor twee jaar extra middelen van de raad. We zegden u daarbij toe u meer duiding te willen geven over de wijze waarop wij personele lasten in onze P&C-cyclus verwerken en de nut en noodzaak van onze benodigde formatie inhoudelijk toe te lichten. Dit doen wij tijdens de raadsinformatie-avond van 23 mei 2023. Doordat de helft van de benodigde middelen beschikbaar kwam, kan niet alle benodigde formatie worden ingevuld. Dat heeft consequenties voor de uitvoering van ons werk. Om continuïteit te waarborgen en onze positie als aantrekkelijk werkgever te bewaken stellen we u voor om de benodigde middelen voor het gehele formatieplan 2023 structureel in de begroting 2024 en meerjarenraming op te nemen.

5.2.2 Organisatieontwikkeling

Uitvoeringsprogramma

De organisatieontwikkeling van de gemeente Goirle is gericht op het verbeteren van de dienstverlening. Deze ontwikkeling is een continu proces. We willen snel kunnen reageren op nieuwe ontwikkelingen in onze omgeving en op vragen van inwoners. Dit willen we bereiken met behulp van zelforganisatie. Zelforganisatie is niet het doel, maar een middel. We willen bereiken dat medewerkers samen met hun team vorm en inhoud geven aan hun werkzaamheden, zonder gehinderd te worden door te veel regels, bureaucratie en afstemming. We werken vanuit de expertise van de medewerker en de teams. We faciliteren ze om samen tot verbetering, ontwikkeling en nieuw beleid te komen. De kaders en richting hiervoor worden meegegeven door het bestuur en het management.

Autonome ontwikkelingen

In het licht van de veranderende arbeidsmarkt merken we:

- Dat nieuwe collega's (vaak) geen gemeentelijke ervaring hebben
- Dat we daardoor ons verhaal vaker moeten vertellen en uitleggen
- Dat er een behoefte is om continu te kunnen ontwikkelen

Wat betekent dat voor 2024 ?

De veranderende arbeidsmarkt maakt dat we te maken hebben met een veranderend werkgeverschap. We spelen hier op in door goede arbeidsvoorwaarden en het blijvend vertellen en

uitleggen van onze organisatievisie. We investeren in onze collega's op het vlak van kennis, kunde, skills en vaardigheden. Dit is meer dan ooit noodzakelijk.

5.2.2 ICT

Uitvoeringsagenda

Wij ontwikkelen de ICT-infrastructuur om werkprocessen te ondersteunen.

Autonome ontwikkeling

Wij werken met een zaakstelsel. Ons huidige contract loopt af. Daarom hebben we 3 jaar geleden al aangesloten op de aanbesteding in Equalit-verband. Omdat de leverancier is gestopt met het onderhoud van het systeem dat in Oisterwijk en Hilvarenbeek in gebruik was, wordt daar al gewerkt met het nieuwe systeem. Voordeel van nu ook over gaan naar dit nieuwe zaakstelsel in Equalit-verband is dat de samenwerking met Oisterwijk en Hilvarenbeek nog makkelijker wordt door harmonisatie van onze systemen.

Wat betekent dat voor 2024 ?

We starten in 2024 met implementatie van het nieuwe zaakstelsel. De incidentele kosten daarvan worden geschat op € 245.000. Ongeveer de helft van dit bedrag is nodig voor externe kennis en expertise.

Financiële consequenties Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Bedragen x € 1.000

Programma - Thema - Soort - Omschrijving	I/S	investering		2024	2025	2026	2027
		jaar	bedrag				
5 alg. dekkingsmiddelen en Overhead			3.983	1.116 N	1.814 N	2.223 N	2.183 N
5.1 Algemene dekkingsmiddelen			3.733	96 N	271 N	681 N	643 N
A: Autonome ontwikkelingen				115 V	348 V	138 V	219 V
Huisvesting onderwijs, dekking kap.lasten uit reserve	S			100 V	800 V	800 V	800 V
1% rentestijging kredieten investeringsplan	S			67 N	141 N	162 N	181 N
Hervormingsagenda Jeugd	S			82 V	311 N	500 N	400 N
B: Beleidsvoornemens			3.733	212 N	619 N	819 N	863 N
1% rentestijging op nieuwe investeringen PPN 2024	S			60 N	318 N	524 N	575 N
Cultureel centrum	S	2024	3.483	97 N	193 N	193 N	193 N
Cultureel centrum - rente	S			44 N	85 N	80 N	73 N
Openbare bibliotheek, inrichting	S	2024	250	8 N	17 N	17 N	17 N
Openbare bibliotheek, inrichting - rente	S			3 N	6 N	6 N	5 N
5.2 Overhead			250	1.020 N	1.543 N	1.542 N	1.540 N
A: Autonome ontwikkelingen				245 N			
Vervanging zaakstelsel	I			245 N			
B: Beleidsvoornemens			250	775 N	1.543 N	1.542 N	1.540 N
Formatie	S			750 N	1.500 N	1.500 N	1.500 N
Gemeentehuis - telefonie	S	2024	80	4 N	8 N	8 N	8 N
Gemeentehuis - telefonie - rente	S			1 N	2 N	2 N	1 N
Gemeentehuis - software	S	2024	120	12 N	24 N	24 N	24 N
Gemeentehuis - software - rente	S			2 N	3 N	2 N	1 N
Gemeentehuis, installaties	S	2024	50	5 N	5 N	5 N	5 N
Gemeentehuis, installaties - rente	S			1 N	1 N	1 N	1 N
Totaal			3.983	1.116 N	1.814 N	2.223 N	2.183 N

Prognose meerjarenperspectief

In de opbouw van het onderstaande financiële meerjarenperspectief starten we met de begrotingssaldi (A) zoals opgenomen in de primaire begroting 2023. Vervolgens muteren we daarop de netto gevolgen van de bijstellingen algemene uitkering gemeentefonds van de Septembercirculaire 2022 en de Decembercirculaire 2022. Tot slot corrigeren we de primaire begroting 2023 op het aangenomen amendement voor afschaffing van de hondenbelasting. Aldus ontstaat de tussenstand (B) die tevens het vertrekpunt vormt van deze Perspectiefnota.

In deze perspectiefnota zijn naast de consequenties van autonome ontwikkelingen ook beleidsvoornemens opgenomen. Zoals uit onderstaand meerjarenperspectief blijkt resulteert de omvang van de beleidsvoornemens vanaf 2024 in probleemsituaties (C). Vanaf dat moment is er geen structureel sluitende (meerjaren)begroting. Dit maakt het noodzakelijk dat de raad op korte termijn keuzes ten aanzien van de beleidsvoornemens maakt.

Perspectief 2024 en meerjarenramingen 2025-2027

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
A. Uitkomst meerjarenraming bij begroting 2023	2.521 V	3.957 V	1.027 V	1.027 V
Netto resultaat septembercirculaire 2022	268 V	199 V	1.081 V	1.081 V
Netto resultaat decembercirculaire 2022	45 N	39 N	46 N	46 N
Afschaffing Hondenbelasting (amendement bij Begr. 2023)	78 N	80 N	81 N	81 N
B. Subtotaal meerjarenraming t/m decembercirculaire 2022	2.666 V	4.037 V	1.981 V	1.981 V
Totaal onontkoombaar PPN 2024	147 N	170 N	177 N	218 N
Totaal autonome ontwikkelingen PPN 2024	421 N	1.598 N	2.217 N	1.974 N
Totaal beleidswensen PPN 2024	2.229 N	3.188 N	3.150 N	3.018 N
C. Uitgangspositie voor Begroting 2024 (incl. meerjarenraming)*	130 N	920 N	3.563 N	3.229 N

*De geraamde begrotingstekorten zijn ter benadrukking van probleemsituaties in rode kleur weergegeven.

Risico's

In deze fase bevat de meerjarenprognose nog veel onzekerheden en dus risico's. Hierna volgen de belangrijkste risico's.

1. Toekomstige beleidskeuzes

Het grootste risico zit in onzekerheden met betrekking tot nieuwe beleidsvoornemens waarvan we op dit moment nog geen indicatie hebben van de financiële consequenties die daarbij horen. Daar waar bijvoorbeeld eerst een onderzoek nodig is naar verkeersknelpunten wordt daarna pas duidelijk hoeveel geld nodig is om die knelpunten op te lossen. Dit legt een nog niet te kwantificeren claim op toekomstige begrotingssaldi.

2. Renterisico

De geldmarkt is in beweging. In de uitgangspunten voor de begroting houden we rekening met een rente van 3,5% voor langlopende geldleningen. Wanneer de rentestijging verder doorzet dan verhoogt deze ontwikkeling het begrotingstekort.

3. Gemeentefonds

De belangrijkste circulaire is de Meicirculaire. Maar ook via de September- en mogelijk de Decembercirculaire komen nieuwe ontwikkelingen op ons af waarvan we de financiële effecten vooraf niet kunnen voorzien.

In het bijzonder verdient de relatie CAO–kostenstijging versus Meicirculaire de aandacht. De financiële consequenties van de nieuwe CAO zijn nog niet in de Perspectiefnota opgenomen. Dit omdat nog onduidelijk is hoeveel compensatie daarvoor in de Meicirculaire 2023 wordt toegekend. Vooralsnog gaan we uit van een 100% compensatie. Maar wanneer de compensatie lager uitvalt dan de kostenstijging CAO dan verhoogt dit het begrotingstekort.

4. Prijsrisico's

De prijsontwikkeling van het afgelopen jaar heeft bij veel zaken enorme impact. Op dit vlak bestaat het risico dat we nog onvoldoende in beeld hebben wat dit voor veel budgetten betekent en nog gaat betekenen.

5. Inschattingsrisico's noodzakelijke budgetten / investeringen

In deze fase hebben we voor veel zaken nog geen gedetailleerde calculaties voorhanden om nieuwe exploitatiebudgetten en investeringen goed te kunnen kwantificeren maar doen we (soms grove) inschattingen. Wanneer nadere onderzoeksresultaten bekend worden kunnen afwijkende budgetten noodzakelijk blijken te zijn.

6. Bezuinigingstaakstelling in relatie tot regionale afspraken

Of de regio in staat is om bezuinigingstaakstellingen te effectueren is omgeven met risico's waarop we zelf minder invloed hebben. Zo kan Goirle zich een taakstelling opleggen te bezuinigen op Jeugd maar is voor wat betreft de haalbaarheid daarvan ook afhankelijk van de regio.

Onontkoombare financiële gevolgen

Onontkoombaar zijn de bijstellingen waarbij geen enkele speelruimte aanwezig is. De hoogte van bedragen zijn in principe* niet beïnvloedbaar vanwege eerder gemaakte afspraken of op basis van wettelijke kaders.

* we schrijven "in principe" omdat er forse beleidswijziging nodig zou zijn om daar verandering te kunnen brengen. Zo is bijvoorbeeld uittreden uit de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio geen reële optie.

Bedragen x € 1.000

Programma - Thema - Soort - Omschrijving	I/S	investering		2024	2025	2026	2027
		jaar	bedrag				
1 inwoner				115 N	115 N	115 N	115 N
1.1 Preventie				115 N	115 N	115 N	115 N
C. Onontkoombaar				115 N	115 N	115 N	115 N
Harmonisatie GGD-pakket		S		115 N	115 N	115 N	115 N
2 leefbaarheid				32 N	55 N	62 N	103 N
2.3 Zorg voor veilige leefomgeving				32 N	55 N	62 N	103 N
C. Onontkoombaar				32 N	55 N	62 N	103 N
Bijdrage Veiligheidsregio MWB		S		32 N	55 N	62 N	103 N
Totaal				147 N	170 N	177 N	218 N

Autonome ontwikkelingen

Met autonome ontwikkelingen worden de financiële consequenties op basis van vastgesteld beleid bedoeld maar waarbij de omvang van ontwikkelingen nog wel (soms beperkt) beïnvloedbaar is. Daarbij wordt alleen rekening gehouden met de uitvoering van beleid waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Hieronder is een totaaloverzicht weergegeven van alle autonome ontwikkelingen zoals die per programma zijn verwerkt.

Bedragen x € 1.000

Programma - Thema - Soort - Omschrijving	I/S	investering		2024	2025	2026	2027
		jaar	bedrag				
1 inwoner			57.357	287 N	1.935 N	2.336 N	2.165 N
1.2 Onderwijs			57.357	217 N	2.164 N	2.559 N	2.464 N
A: Autonome ontwikkelingen			57.357	217 N	2.164 N	2.559 N	2.464 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	S	2024	4.457	45 N	89 N	89 N	89 N
		2025	40.477		405 N	810 N	810 N
		2026	1.242			12 N	25 N
		2027	11.180				112 N
Huisvesting onderwijs, afwaardering MillHill	I					523 N	
IHP Primair en Voortgezet onderwijs - rente	S			56 N	616 N	1.125 N	1.428 N
IHP Primair en Voortgezet onderwijs - ov.expl.lst.	S			117 N	1.053 N		
1.3 Zorg en Activering				70 N	229 V	223 V	299 V
A: Autonome ontwikkelingen				70 N	229 V	223 V	299 V
Intensivering inburgering	S			70 N	70 N	70 N	70 N
stelpost bezuinigingstaakstelling jeugdzorg	S				299 V	293 V	369 V
2 leefbaarheid			1.627	4 N	11 N	19 N	29 N
2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik			248	4 N	11 N	19 N	26 N
A: Autonome ontwikkelingen			248	4 N	11 N	19 N	26 N
Speeltuinen	S	2024	60	3 N	6 N	6 N	6 N
		2025	61		3 N	6 N	6 N
		2026	63			3 N	6 N
		2027	64				3 N
Speeltuinen - rente	S			1 N	2 N	4 N	5 N
2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen			1.379				3 N
A: Autonome ontwikkelingen			1.379				3 N
Gemeentelijke plan water en riolering	S	2027	1.379				15 N
							12 V
5 alg. dekkingsmiddelen en Overhead				130 N	348 V	138 V	219 V
5.1 Algemene dekkingsmiddelen				115 V	348 V	138 V	219 V
A: Autonome ontwikkelingen				115 V	348 V	138 V	219 V
Huisvesting onderwijs, dekking kap.lasten uit reserve	S			100 V	800 V	800 V	800 V
1% rentestijging kredieten investeringsplan	S			67 N	141 N	162 N	181 N
Hervormingsagenda Jeugd	S			82 V	311 N	500 N	400 N
5.2 Overhead				245 N			
A: Autonome ontwikkelingen				245 N			
Vervanging zaaksysteem	I			245 N			
Totaal			58.984	421 N	1.598 N	2.217 N	1.974 N

Financiële gevolgen nieuwe beleidsvoornemens

De gemeenteraad kan naar eigen inzicht besluiten om de aangedragen nieuwe beleidsvoornemens geheel, gedeeltelijk of niet over te nemen en op welke wijze in de dekking moet worden voorzien. In deze Perspectiefnota 2024 worden bij de nieuwe beleidsvoornemens in de meeste gevallen geen dekkingsvoorstellen gedaan. Zonder die dekkingsvoorstellen komt nieuw beleid ten laste van het begrotings-(exploitatie)saldo.

Op de volgende pagina een totaaloverzicht weergegeven van alle nieuwe beleidsvoornemens zoals die per programma zijn verwerkt.

Programma - Thema - Soort - Omschrijving	investering		2024	2025	2026	2027
	I/S	jaar bedrag				
1 inwoner		2.541	976 N	898 N	627 N	420 N
1.1 Preventie		2.541	976 N	898 N	627 N	420 N
B: Beleidsvoornemens		2.541	976 N	898 N	627 N	420 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	S	2024 2.146	56 N	112 N	112 N	112 N
		2025 155		5 N	10 N	10 N
		2026 155			5 N	10 N
		2027 85				2 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW) - rente	S		27 N	54 N	55 N	55 N
Majeure investeringen Sport (excl. BTW) - ov.expl.lst.	S		893 N	727 N	444 N	230 N
2 leefbaarheid		2.403	256 N	118 N	153 N	192 N
2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik		2.403	196 N	58 N	93 N	132 N
B: Beleidsvoornemens		2.403	196 N	58 N	93 N	132 N
Visie ontwikkellocaties Riel	I		100 N			
Onderzoek snelfietsroute Tilburg-Goirle-Hilvarenbeek	I		75 N			
Verbreiding Bels lijntje	S	2026				
Openbare verlichting	S	2024 100	2 N	4 N	4 N	9 N
Openbare verlichting - rente	S		1 N	2 N	2 N	2 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	S	2024 377	13 N	25 N	25 N	25 N
		2025 384		13 N	26 N	26 N
		2026 392			13 N	26 N
		2027 400				13 N
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering - rente	S		5 N	14 N	23 N	31 N
Vorbereiding Geluidwerende voorziening A58	S	2024 750	8 N	15 N	15 N	15 N
Vorbereiding Geluidwerende voorziening A58 - rente	S		13 N	26 N	25 N	25 N
Vorbereiding Geluidwerende voorz. A58 - dekking reserve	S		21 V	41 V	40 V	40 V
2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen			30 N	30 N	30 N	30 N
B: Beleidsvoornemens			30 N	30 N	30 N	30 N
Bijdrage Energiecoöp. Duurzaam Riel Goirle	S		30 N	30 N	30 N	30 N
2.3 Zorg voor veilige leefomgeving			30 N	30 N	30 N	30 N
B: Beleidsvoornemens			30 N	30 N	30 N	30 N
Ondermijnende criminaliteit (onderzoeken wet BIBOB)	S		30 N	30 N	30 N	30 N
5 alg. dekkingsmiddelen en Overhead		3.983	997 N	2.172 N	2.370 N	2.405 N
5.1 Algemene dekkingsmiddelen		3.733	222 N	629 N	829 N	866 N
B: Beleidsvoornemens		3.733	222 N	629 N	829 N	866 N
1% rentestijging op nieuwe investeringen PPN 2024	S		71 N	328 N	533 N	578 N
Cultureel centrum	S	2024 3.483	97 N	193 N	193 N	193 N
Cultureel centrum - rente	S		44 N	85 N	80 N	73 N
Openbare bibliotheek, inrichting	S	2024 250	8 N	17 N	17 N	17 N
Openbare bibliotheek, inrichting - rente	S		3 N	6 N	6 N	5 N
5.2 Overhead		250	775 N	1.543 N	1.542 N	1.540 N
B: Beleidsvoornemens		250	775 N	1.543 N	1.542 N	1.540 N
Formatie	S		750 N	1.500 N	1.500 N	1.500 N
Gemeentehuis - telefonie	S	2024 80	4 N	8 N	8 N	8 N
Gemeentehuis - telefonie - rente	S		1 N	2 N	2 N	1 N
Gemeentehuis - software	S	2024 120	12 N	24 N	24 N	24 N
Gemeentehuis - software - rente	S		2 N	3 N	2 N	1 N
Gemeentehuis, installaties	S	2024 50	5 N	5 N	5 N	5 N
Gemeentehuis, installaties - rente	S		1 N	1 N	1 N	1 N
Totaal		8.927	2.229 N	3.188 N	3.150 N	3.018 N

Investeringsprognose (meerjarig)

Hieronder is een totaaloverzicht weergegeven van alle nieuwe voorgenomen investeringen die zijn aangegeven per programma. Dit zijn aanvullingen op de geraamde investeringen zoals opgenomen in de Begroting 2023.

Bedragen x € 1.000				
Programma - Thema - Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1 inwoner	6.603	40.632	1.397	11.265
A: Autonome ontwikkelingen	4.457	40.477	1.242	11.180
IHP Primair en Voortgezet onderwijs	4.457	40.477	1.242	11.180
B: Beleidsvoornemens	2.146	155	155	85
Majeure investeringen Sport (excl. BTW)	2.146	155	155	85
2 leefbaarheid	1.287	445	455	1.843
A: Autonome ontwikkelingen	60	61	63	1.443
Gemeentelijke plan water en riolering				1.379
Speeltuinen	60	61	63	64
B: Beleidsvoornemens	1.227	384	392	400
Verbreding Bels Lijntje				
Openbare verlichting	100			
Uitvoeringsplan groen, incl. groeiplaatsverbetering	377	384	392	400
Vorbereiding Geluidwerende voorziening A58	750			
5 alg. dekkingsmiddelen en Overhead	3.983			
B: Beleidsvoornemens	3.983			
Openbare bibliotheek, inrichting	250			
Gemeentehuis - telefonie	80			
Gemeentehuis - software	120			
Cultureel centrum	3.483			
Gemeentehuis, installaties	50			
Eindtotaal	11.873	41.078	1.852	13.108

Bovenstaande nieuwe investeringsbedragen zijn aanvullingen op onderstaande eerder opgenomen investeringen in de begroting 2023 (zie pag. 6 Begroting 2023):

Investeringskrediet bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2026
Sportaccommodaties	716				
Infraplan	1.237	1.262	1.287	1.313	1.313
Fietspad Riel-Gilze	756				
Proeftuin gemeentewerf	925				
Openbare verlichting	227	127	127	127	127
Herplant bomen	100	100			
Gemeentelijke plan water en riolering	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Totaal investeringen	5.361	2.889	2.814	2.840	2.840